

Összeállította: Hanga Zoltán

A HIÉNÁK VISSZATÉRTEK!

Balogh Zoltán felvétele

Az uralkodó vélekedés ellenére a hiénákban semmi visszataszító és ellenszenves nincsen. Bár kétségtelen, hogy „nem a szépségükkel hódítanak”, a hiénák valójában roppant érdekes állatok. Akinek a hiéna név hallatán valamiféle negatív kép, netán a „sírásó hiénák” évszázados sztereotípiája ötlék eszébe, nyilván nehezen hiszi el, hogy ezeknek az állatoknak is akadnak barátai (csupán sajtójuk rossz, amit itt, a Vadonban igyekszünk ellensúlyozni). Mindenesetre Állatkertünk régi adósságát törleszti azzal, hogy – néhány évnyi szünet után – újra bemutatjuk a csíkos hiénákat (*Hyaena hyaena*).

A csíkos hiéna elterjedési területe meglehetősen nagy. Észak- és Kelet-Afrikában éppúgy előfordul, mint Ázsia bizonyos területein, így a Közép-Keleten, valamint Indiában is. Voltaképpen kétféle életteret részesít előnyben: a trópusi szavannák nyílt, füves, bozótos vagy ligeterdős térségeit, és a hasonló növényzetű, de sziklával tarkított hegyvidéki élőhelyeket.

Az a tény, hogy a csíkos hiéna dögevő, bizonyára nem számít újdonságnak senki számára. De azt már kevesen tudják, hogy a hiénák néha maguk is vadásznak: különféle rágcsálókat, nyulakat, hüllőket és apróbb madarakat zsákmányolnak. Emellett gyümölcsökkel és rovarokkal egészítik ki étrendjüket.

Maga a dögevés a legtöbb ember számára visszatetsző dolog. Pedig a természet háztartása szempontjából nagyon fontos, hogy legyen olyan élőlény, amely gondoskodik a tetemek eltakarításáról. Helyes volna

ezért a hiénákat nem „visszataszító hullarablónak”, hanem a természet „közegészség- és járványügyi felelőseinek” tekinteni. A csíkos hiénák egyébként leginkább zebra, gnú, impalák és különféle gazellák tetemeit tüntetik el.

A dögevő életmód a hiénák testfelépítésre is jelentősen rányomta a bélyegét. Mivel aktívan csak alkalmilag vadásznak, nincs szükségük nagy gyorsaságra. Éppen ezért végtagfelépítésük nem is igen tesz lehetővé 8–10 km/óránál nagyobb sebességet. A rágóizmok viszont igen erőteljesek, és így a hiénák lényegesen erősebb harapásra képesek, mint a nagytestű csúcsragadozók. Az oroszlánok és a leopárdok ugyanis válogathatnak, és megtehetik, hogy az elejtett zsákmánynak csupán a puhább részeit csemegézik ki. A hiénáknak azonban erre nincs lehetőségük. Sokszor a szívósabb szövetekkel, csontokkal kell beérniük, ezért számukra létszükséglet, hogy erőteljes harapásuk legyen.

A hiénák érdekes tulajdonsága, hogy társadalmukban a nőstényeké a vezető szerep. A csíkos hiénáknál nincs kitüntetett szaporodási időszak: gyakorlatilag az év bármely szakában sor kerülhet a szaporodásra. A nőstények 88–92 napos vemhességi idő elteltével hozzák világra utódaikat. Egy-egy alomban akár 4–6 kölyök is lehet, de arra is akad példa, hogy csak egyetlen utód születik. A hiénák gondos szülők: amint a kölykök elérik az egyhónapos kort, az anyaállat rendszeresen hordja nekik a táplálékot, és egy teljes éven át folyamatosan gondoskodik róluk.

A mi hiénapárunk október 21-én érkezett meg a Pécsi Állatkertből. Voltaképpen csak visszaköltöztek, hiszen eredetileg is a mi Állatkertünk lakói voltak. 1996-ban azonban kihelyeztük őket a mecseki kertbe. Akkor azért kellett átmenetileg elköltözniük, mert a farkasok kifutójának megnagyobbításához szükség volt a hiénák helyére is. Most azonban – az egykor oroszlánok által használt sziklakifutóban – ismét helyet tudunk adni ezeknek az érdekes jószágoknak.

JÖJJÖN MELEGEBB ÉGHAJLATRA!

November 1-től 2003. március 1-ig ingyenes a belépés az állatkerti Pálmaházba. A fedett Pálmaház varázslatos környezetével télen is kellemes klímájú területe az Állatkertnek; igazi felhőtlen kikapcsolódást nyújt családoknak, felnőtteknek, nyugdíjasoknak egyaránt.